Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го СІЧНЯ 1980 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 10, 1980 — No. 7. VOL. LXXXVII.

УНФОНД УККА НА ДЕНЬ 8-ГО СІЧНЯ 1980 Р. ДОСЯГНУВ СУМУ 121,000.00 ДОЛ. ДО ЗАВЕРШЕННЯ ЗБІРКИ ЗА 1979 Р. ПОТРІБНО ЩЕ 29,000 ДОЛ.

МЕТА ЗБІРКИ	**$150,000**
На день 31-го грудня 1979 р. зібрано	105,000
Від 1-8-го січня 1980 р. надіслали Відділи УККА	16,000
Разом зібрано	**$121,000**

З канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки, інформують, що збірка членських вкладок від організацій і індивідуальних вплат УНФонду досягнула суму 121,000 дол.

Згідно з побажанням відділів УККА ми продовжуємо збірку до 14-го січня, до якого то дня всі Відділи УККА повинні надіслати всі зібрані пожертви до УНФонду.

У нашому останньому повідомленні до української преси і до Відділів УККА ми подали статистичні дані збірки за 1979 р., зіставлення якої були зроблені на день 31-го грудня 1979 р. Нижче подаємо список тих Відділів УККА, які надіслали свої вплати між 1-им і 8-им січня 1980 р.:

Філядельфія, Па — 2,160, д-р П. Стерчо-голова Відділу, П. Тарнавський - референт УНФонду; **Лорейн, Ог.** — 1,800, В. Влашин - голова Відділу, С. Ганчарик, С. Шуя - референти УНФонду; **Боффало, Н. Й.** — 1,635, В. Шарван - голова Відділу, В. Пристайко - референт УНФонду; **Вашінгтон, Д.К.** — 1,070, Т. Царик - голова Відділу, Б. Демчишин - референт УНФонду; **Оборн, Н. Й.** — 900, М. Пінчак - голова Відділу, Д. Голяк, І. Латинишин - референти УНФонду; **Рочестер, Н. Й.** — 630, Р. Куціль - голова Відділу, І. Боднар - референт УНФонду; **Нюарк/Ірвінгтон, Н. Дж.** — 550, проф. М. Цяпка - голова Відділу, К. Гречак - референт УНФонду; **Метр. Ню Йорк/Асторія** — 500, інж. Е. Івашків - голова Відділу, Я. Оберишин, М. Хоманчук - референт УНФонду, **Елмайра, Н. Й.** — 500, В. Корчинський - голова Відділу, В. Костів - референт УНФонду; **Сиракюзи, Н. Й.** — 370, О. Ґудзяк - голова Відділу, І. Пиндус - референт УНФонду; **Коговз, Н. Й.** — 325, С. Поповський - голова Відділу, Р. Мацюк - референт УНФонду; **Картерет, Н. Дж.** — 300, В. Янів - голова Відділу, І. Кушнір - референт УНФонду; **Клівленд, Ог.** — 210, д-р Б. Футей - голова Відділу, Р. Возняк - референт УНФонду; **Джерзі Ситі, Н. Дж.** — 165, Е. Котик - голова Відділу, С. Миколишин - референт УНФонду; **Віллімантик, Конн.** — 150, В. Шулевський - голова Відділу, М. Плеш - референт УНФонду; **Елізабет, Н. Дж.** — 100, М. Пінковський - голова Відділу, М. Хитра - референт УНФонду; **Ню Бріттен, Конн.** — 100, В. Глова - голова Відділу, С. Рочняк - референт УНФонду.

Згідно з телефонічним повідомленням, деякі великі Відділи УККА, як Чікаґо, Південно-Східній Мічіґен і Міннеаполіс, свої розрахування із збірки вишлють до 14-го січня ц. р. У сьогоднішньому виказі з браку місця ми не подаємо тих Відділів УККА, які переслали суми менші як 100 дол.

Наша статистика — не тільки сухі цифри. Вона виразно говорить про ту працю, яку вклали в збірку УНФонду голови Відділів, збіркові референти та збирачі УНФонду. Завдяки їхній активності ми переконані, що осягнемо заплянову мету збірки 150,400 дол.

Крім збірок, які переводять Відділи УККА, напливають до канцелярії і більші пожертви. Перший список ми подали в попередньому нашому повідомленні. Сьогодні подаємо другий список осіб, які вплатили більше, як 100 дол.

300 дол. — Данило Зелем — Денвер, Кол.

200 дол. — д-р Юрій Волошин — Вашінгтон, Д.К., д-р Іван Павлічка — Філядельфія, Па.

150 дол. — Едвард Рокіський — Вейн, Н. Дж.

100 дол. — Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" — Нюарк, Н. Дж., Павло Беца — Лорейн, Ог., Петро Джиджора — Джерзі Ситі, Н. Дж. інж. Е. Скремета — Бронкс, Н. Й., д-р М. Малиновський — Клерсвілл, Ог., д-р М. Черний — Чікаґо, Ілл.

Просимо всіх тих наших громадян, які ще не вплатили свого УНФонду за 1979 р. зробити це негайно.

Рівночасно із надісланими збірками Відділів УККА, до нашої канцелярії наспіли і менші індивідуальні пожертви, посвідки на які наша канцелярія висилає своєчасно. Одначе з огляду на брак місця в пресі, ми не можемо їх тепер проголосити. Вони будуть проголошені як і в минулих роках у „Конґресових Вістях".

Усім Відділам дякуємо за співпрацю, а всім жертводавцям за прикладну жертвенність.

12-ГО СІЧНЯ: ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТИ

ЗАКЛИК

ПЛАСТ

СУМА

ОДУМ

Ідучи за закликом українського політв'язня-патріота Вячеслава Чорновола відмічати день 12 січня як День Солідарности з Нескореною Україною, зокрема з тими, які караються по совєтських тюрмах, концентраційних таборах і психушках, звертаємося знову до батьків української молоді, до самої молоді і цілого українського громадянства в ЗСА відзначити день 12-го січня 1980-го року одноденною голодівкою і писанням петицій. В такий спосіб ми у вільному світі прилучимося до тих, які в ім'я любови віддали все для Батьківщини. Тому закликаємо, щоб:

1. Батьки і виховники пояснили молоді причину відзначування того Дня.
2. Перевести цей День Солідарности у можливій в даних обставинах формі (голодівка, відмовлення собі приємности, відповідна пропаганда у своєму оточенні тощо).
3. Вияснити у своєму довкіллі причину такого способу відзначення Дня Солідарности.
4. Заохотити всю українську молодь і все українське громадянство включитися в цю акцію.
5. Самому писати і допомогти молоді у писанні в цьому дні листів до преси, сенаторів, конґресменів, стейтових законодавців і до Білого Дому, звертаючи увагу на важливість цього Дня, яка полягає в тому, що українські політв'язні жертвують своє життя в обороні національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав, оборона яких стала складовою частиною політики Уряду президента Джіммі Картера.
6. Писати листи з побажаннями для українських політичних в'язнів і висилати їх на адреси офіційних представництв Совєтського Союзу у ЗСА.

Закликаємо всю українську молодь і все наше громадянство прилучитися в день 12-го січня 1980-го року до новонародженої традиції і в цей День Солідарности доказати ділом нашим сестрам і братам в Україні, що вони не самі у їхніх змаганнях за волю, справедливість і пошанування всіх прав людини.

Голова Крайової Пластової Старшини,
пл. сен. Евстахія Гойдиш
Голова Крайової Управи СУМ Америки
Мирослав Шміґель
Голова Крайової Ради ОДУМ
Віктор Войтихів

В ІНДІЇ ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ; ІНДІРА ҐАНДІ ЗНОВУ НА ПОВЕРХНІ ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ

Ню Делі, Індія. — Пресові агентства і кореспонденти інформують, що парляментарні вибори в Індії принесли абсолютну перемогу колишньому прем'єр-міністрові в індійському уряді Індірі Ґанді, якої фракція поділеної Конґресової партії здобула значні перемоги майже в усіх провінціях. Політичні спостерігачі кажуть, що на усіх 542 місць в Нижній Палаті Громад, Конґресова партія під керівництвом Ґанді розпоряджатиме принаймні 385-ма голосами, що уможливить Індірі Ґанді формувати новий уряд без великих труднощів. Як відомо, уряд Індіри Ґанді не одержав підтримки в парляменті, після того, коли в 1977 році 62-річна Індіра Ґанді супротивилась впровадженню виняткового стану в країні у зв'язку з економічними труднощами.

Інші політичні партії, включно з двома фракціями Комуністичної, здобули порівняльно мало голосів і мусіли вдовольнитися декількома місцями у парляменті. Кандидати з партії Індіри Ґанді здобули також шість із усіх сім парляментарних дистриктів у Ню Делі. Раніше округа Ню Делі була сильним бастіоном т. зв. Джаната партії, яка у виборах в 1977 році перемогла Конґресову партію і висунула на становище прем'єра 80-річного політика Морарджі Десаі, що прийшов на місце Індіри Ґанді.

Як і раніше, індійські парляментарні вибори, відбувалися в атмосфері заколотів, взаємних обвинувачень, погроз тощо. Індійські засоби масової інформації подали, що в наслідок зударів між поодинокими політичними партіями і фракціями під час виборів загинуло 20 осіб, а багато було поранених.

Покищо не відомо, як унапрямиться політика Індіри Ґанді. Бож хоча вона зсудила совєтську інвазію в Афганістані, але рівночасно вона хвалила Росію за її „історичну" підтримку Індії і її народові. Крім того Індіра Ґанді виступає проти військової допомоги Пакістанові, тепер загроженого совєтськими військами.

Клівленд відзначить День Солідарности 24-годинною голодівкою

Клівленд, Огайо (Ю. Д.). — Відзначаючи День Солідарности з українськими політичними в'язнями в СССР, Українська Рада Прав Людини при УЗО у Клівленді, спільно з Осередком Діяльности Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ), влаштовують 24-годинну голодівку, яка розпічнеться в п'ятницю, 11-го січня опівночі і закінчиться в суботу у цьому ж часі. Місце голодівки: середмістя Клівленду т. зв. „Паблік Сквер". Згадані організації закликають українське громадянство до підтримки і солідарности та духового зв'язку з тими, які сидять у в'язницях, концтаборах і психіятричних закладах Совєтського Союзу.

ЗВЕРНЕННЯ МАТЕРІ МИКОЛИ МАТУСЕВИЧА В ОБОРОНІ СИНА

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід надійшов, поширений у сам видаві, лист Анастасії Матусевич, матері Миколи Матусевича, члена Української Гельсінкської групи, засудженого на 7 років ув'язнення і 5 років заслання. Під сучасну пору Матусевич перебуває в Пермському таборі ч. 35. Друкуємо повний текст згаданого листа:

„Я хочу звернути увагу громадськости на долю мого сина Матусевича Миколи Івановича, члена Української Гельсінкської групи, засудженого в березні 1978 року за статтею 61 на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання.

Вважаючи свій арешт незаконним і без достатніх основ, Микола Матусевич відмовився впродовж слідства відповідати на питання КҐБ. Впродовж 11 місяців він не дав ніяких свідчень. Коли на 10-му місяці слідства приїхали співробітники КҐБ СРСР і сина викликали на черговий допит з їхньою участю — він відмовився іти. Його потягнули насильно: четверо тягнули за руки і ноги, а п'ятий схопив його за волосся. Після цієї дикої картини сина посадили в ШІЗО. Перші дві доби його перебування там йому ні разу не дали води: зробили вигляд, що забули.

Після відкинення касації у Верховному суді УРСР, Матусевич на знак протесту проти жорстокого вироку проголосив 25 травня одномісячну голодівку. В стані голодівки його відправили до Пермського табору. Микола продовжував голодувати під час транспорту. До табору ч. 35 його доставили у важкому стані здоров'я.

Таборова адміністрація робить усе, щоб позбавити Матусевича навіть тієї крихітки спілкування з рідними, яке дозволене в'язням. На протязі року його два рази позбавили побачення з рідними: короткого і особистого. Листи дуже погані доходять — один конфіскується цензурою, наступний, для різноманітности, „пропадає" і т. п.

Від 14-го квітня 1979 року по сьогоднішній день Матусевич сидить в ПКТ.

Становище ще більше погіршилося в результаті безконтрольности і безкарности наглядачів. Використовуючи факт, що в'язні не мають годинників, навіть установлена 30-хвилинна прогулянка раз у день, свавільно скорочується до 10-15 хвилин.

Зневірившись у можливість правового існування у нашому суспільстві, Матусевич відмовився від радянського громадянства. Очевидно, це потягне за собою нові каральні санкції. Але ж у мого сина і так підірване здоров'я. В нього гіпертонія, хворе серце; він украй виснажений.

Я, мати, звертаюся до всіх людей стати в обороні мого сина.

Анастасія Федорівна Матусевич"

ТУСМ відзначить День солідарности пікетуванням будинку совєтської місії до ОН й інформаційною діяльністю

Під час розмови у редакції „Свободи". Сидять (справа): Оксана Ярема, Віра Чума, Андрій Прятка і ред. Володимир Левенець.

Ню Йорк, Н. Й. — День Солідарности з українськими політичними в'язнями, які перебувають в численних в'язницях, концтаборах і психіятричних закладах комуно-московської імперії, Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) відзначить у суботу, 12-го січня ц. р., між годиною 11-ою перед полуднем і 5-ою по полудні, пікетуванням будинку совєтської місії до Об'єднаних Націй (67-ма вулиця і 3-тя евеню), роздаванням інформативної літератури про долю політв'язнів, з вимогою їх звільнення, а також збиранням підписів під петиціями, які опісля будуть переслані на руки президента ЗСА Джіммі Картера і Конґресу. Поодинокі члени ТУСМ-у збиратимуть підписи на долині міста під Будинком Організацій Українського Визвольного Фронту і біля церкви св. Юра. Організуванням демонстрації й інших протестних акцій займатиметься Осередок Діяльности ТУСМ-у в Ню Йорку, головою якого є панна Віра Чума.

З метою поінформувати українське громадянство

(Закінчення на стор. 4)

Д-Р МАРТІН АБЕНД ЗНОВУ ВИСТУПИВ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Д-р Мартін Абенд

Ню Йорк, Н. Й. — Д-р Мартін Абенд, відомий політичний коментатор телевізійної станції WNEW (канал ч. 5) в Ню Йорку, використовуючи факт військової інвазії совєтського війська в Афганістані, спеціяльним коментарем у неділю, 6-го січня ц. р., під час вечірньої передачі новинок, знову виступив в обороні прав українського народу, вказуючи на його терпіння, голод, численні ув'язнення, розстріли тощо. Він також подав кілька відомих прізвищ українських політичних в'язнів, між ними: Левка Лук'яненка, Юрія Шухевича та д-ра Миколу Плахотнюка, згадавши при тому, що довгий список українських політичних в'язнів президент Джіммі Картер і Державний департамент могли б одержати в Українському Народному Союзі, маючи, мабуть на увазі щоденник „Свободу", який майже кожноденно поміщує вичерпні інформації про долю цих в'язнів у численних комуно-московських концтаборах і психіятричних закладах.

Внизу поміщуємо коментар д-ра М. Абена в англійському оригіналі і в перекладі на українську мову:

Dr. Abend:

I should like to put a question to President Carter. In what way, President Carter, is the invasion of Afghanistan by the Soviet Union more outrageous than the invasion of the human and national rights of the captive peoples within the Soviet Union for ever so long? You have expressed your indignation by threatening to boycott the Olympics in 1980 in Moscow. Why haven't you threatened to boycott those Olympics because of what is happening by Moscow to many peoples inside the Soviet Union, particularly the Ukrainians? The largest country in the Soviet Union is Ukraine, with the largest history of suffering and death and famine and imprisonment and execution right up until this day. I call to your attention, President Carter, such strange names as Lev Lukianenko, Yuriy Schukhevych, Dr. Plakhotniuk and many, many others. You can get those names from the Ukrainian National Association in Jersey City, if you wish. All of these prisoners, who are today making souvenirs which your relatives, President Carter, may buy when they go to the Olympics, express and embody the outrage and the suffering of millions upon millions of fellow Ukrainians all of whom have suffered, as I have said, a history which is incredible by any kind of humane standards.

What kind of selective indignation are you practicing, President Carter?

Я хотів би поставити запит президентові Картерові. В який спосіб, президенте Картер, інвазія на Афганістан Совєтським Союзом є більш обурливою, як вже давня інвазія на людські і національні права поневолених народів в Совєтському Союзі?

Ви висловили своє обурення погрозою збойкотувати Олімпійські ігрища в 1980 році в Москві. Чому ви не грозили бойкотом цих ігрищ, беручи до уваги те, що Москва вчинила багатьом народам в Совєтському Союзі, зокрема українцям? Найбільшою країною в Совєтському Союзі є Україна з найдовшою історією терпіння, смерти, голоду, ув'язнення і розстрілів, аж по сьогоднішній день. Я хочу звернути Вашу увагу, президенте Картер, на такі дивні прізвища як Лев Лук'яненко, Юрій Шухевич, д-р Микола Плахотнюк і багато, багато інших. Ви можете одержати ці прізвища від Українського Народного Союзу в Джерзі Ситі, якщо цього бажаєте.

Всі ці в'язні, які сьогодні виробляють сувеніри, що їх Ваші рідні, президенте Картер, зможуть закупити коли вони поїдуть на Олімпіяду, висловлюють і втілюють обурення і терпіння мільйонів братів-українців, які всі, як я сказав, перетерпіли історію, що є неймовірною згідно з будь-якого роду людськими мірилами. Що це за селективне обурення Ви практикуєте, президенте Картер?

Централя КУК закликає до фінансового забезпечення УВУ

Вінніпеґ, Манітоба (Централя КУК). — Український Вільний Університет (УВУ) в Мюнхені має державне визнання нарівні з університетами в країнах вільного світу. Українські студенти з різних країн завершують на ньому свої студії з ділянок українознавства, а десятки професорів університетів Канади й ЗСА здобули свої докторати на УВУ. Рівночасно, почесними докторатами УВУ відзначено визначних не-українців з Канади, як, наприклад: проф. Вотсона Кірконнела за його переклад Кобзаря і прем'єр-міністра Дж. Г. Діфенбейкера, який в 1960 році виступив в обороні прав України перед Об'єднаними Націями.

У доповненні до постійних субсидій від урядів Баварії і Німеччини, сьогодні УВУ потребує $100 на сплачення боргу власного будинку та інших $100 на покращання академічної діяльности. Для забезпечення цих потреб, у Вінніпеґу зформовано Канадську Фундацію УВУ під головуванням д-ра Б. Білаша, яка діє на тих самих засадах, як подібна фундація у ЗСА. На прохання цієї Канадської Фундації УВУ, Екзекутива Президії КУК відкрила окреме конто для податкових звільнень на всі датки від 25 долярів вгору.

З уваги на всеукраїнську місію, що її сповняє УВУ, Екзекутива Президії Централі КУК звертається із закликом до українських організацій і установ та до українців доброї волі в Канаді — скласти щедрі датки на потреби Українського Вільного Університету.

У Канаді помер бл. п. Петро Мудрий, секретар 341-го Відділу УНС

Бл. п. Петро Мудрий

Віндзор, Канада. — У неділю, 6-го січня ц. р., тут несподівано помер на удар серця довголітній голова, а останньо секретар 341-го Відділу Українського Народного Союзу, член Окружного Комітету в Детройті, делегат на багатьох конвенціях УНС, громадський і політичний діяч, член Сенату ПУН — бл. п. Петро Мудрий.

Покійний вступив до УНС в 1941 році в Торонто. Від 1958 р. виконував обов'язки предсідника 341-го Відділу у Віндзорі; був 10 років головою Відділу УНО в цьому місті; належав до Крайової Управи цієї громадської організації, був членом Об'єднання купців і підприємців.

Похорон відбудеться 10-го січня 1980 р.

• УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА •

ЛМКЛЮБ ВЛАШТОВУЄ „ПРОЩАННЯ СТАРОГО РОКУ"

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 11-го січня ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга евеню, відбудеться вечір п. н. „На прощання Старого Року".

У мистецькому попурі цього вечора візьмуть участь: Володимир Барагура, Тарас Грицай, Степан Магмет та Степан Крижанівський. У музичній частині вечора виступить вокальний квартет „Карaвана" при фортепіяновому акомпаньяменті п-нни Дозі Сигіди, у такому складі: Михайло Шкварко, диригент, Любомир Калинич, Степан Палка та Роман Яськів.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ІРИНИ РОМАНИ НОСИК ПРОДОВЖЕНА

Ню Йорк, Н. Й. — Виставка образів Ірини Романи Носик з Канади, яка тепер відбувається у приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця, продовжена до 22-го лютого включно.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
RHHBB FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець детанту — холодна війна

Короткий зміст довгої промови президента Картера з 4 січня 1980 р. такий: збройна інвазія Совєтського Союзу до Афганістану закінчила період детанту, існуючого від від травня 1972 (відвідини Ніксона в Москві) і започаткувала новий період холодної війни. Ми вже мали холодну війну між демократичним Заходом під проводом ЗСА та Совєтським Союзом, коли минувся „медовий місяць" між Заходом і СССР безпосередньо після Другої світової війни. Але існує поважна різниця між отією першою холодною війною і цією теперішньою — бо тоді ЗСА мали атомовий монополь і ще довго після того, як СССР викрав у ЗСА і Британії тайну продукції ядрової зброї, — ЗСА були де-де сильніші, могутніші за Совєтський Союз. Але тепер, з вини власної короткозорости, власної наївности — ЗСА і їх західні союзники стали мілітарно слабшими за Совєтський Союз, який розрісся в імперію, яка не тільки в Европі сягає по Велтаву й охолює половину Берліна й цілу Чехо-Словаччину, але й має тверду базу на американському континенті (Куба) та бази в Африці (Анголя, Етіопія, Південний Ємен) і на азійському континенті (В'єтнам). І тому тепер, коли в Ірані настав хаос, СССР вважав за догідний момент для інвазії на Афганістан.

Це Америка й европейські західні держави вивінували Совєтський Союз машинами й вирядом, який вможливив йому розбудувати свій воєнний промисел і свою могутню збройну силу. Західній світ придивлявся байдуже, як СССР „здоганяв" і, врешті, таки „наздігнав" Захід у різних ділянках зброї, включно з атомовою. І треба було тільки такого „шоку", як одверта інвазія в Афганістані, щоб президент Картер перестав говорити про детант, як про добродійство для Америки і людства, і заговорив цілком іншою мовою. Загрозивши „поважними наслідками", що їх матиме совєтська агресія в Афганістані, Президент дійсно вирішив, що треба вдарити по СССР — забороною вивозу частини бажаного Москвою зерна та вивозу різних машин. Загрозив теж можливістю бойкоту Олімпіяди літом цього року у Москві. Відкликання американського амбасадора з Москви і припинення програми культурного обміну має радше символічний характер, як власне доказ погіршення взаємин. Хоч в усіх цих заходах, застосованих президентом Картером завжди підкреслюється їхню „тимчасовість", проте нема ніяких виглядів, щоби вони були короткотривалі і щоб можна було їх відкликати. Бо дальше скріплювання совєтських військ в Афганістані і дальша лайка совєтського пропагандивного апарату проти ЗСА та проти особи Джіммі Картера не подають ніякої надії, що Москва відкличе свої війська з Афганістану і відмовиться від імперіялістичного походу, започаткованого тією агресією.

Як далеко піде цей похід, яким темпом і з якими вислідами — це запити, які тривожать Білий Дім і ввесь вільний світ. Диктатори завжди в якомусь моменті перетягають струну і провокують реакцію, якої не передбачали. Було віддавна ясно, що Москва, не знайшовши спротиву у своїх попередніх імперіялістичних агресіях, супроти Польщі, Мадярщини, Чехо-Словаччини, у своїй політиці супроти Куби і у своєму експорті комуністичної революції на африканському терені, буде той імперіялістичний похід продовжувати. Але було також згори відомо, що коли цей совєтський імперіялізм безпосередньо загрозить інтересам Америки і тоді проявиться реакція, яка вдарить по СССР. Якщо Москва рішила, або рішить, що теперішній заколот в Ірані і совєтська перевага у різних ділянках зброї це добра нагода для завоювання Ірану і для безпосереднього загроження всім арабським країнам, які продукують нафту, то це спровокує Третю світову війну. Тоді може повторитися те, що з численних прецедентів відоме у всесвітній історії, що війни вибухали всупереч бажанню воюючих сторін. Не виключено, що й тут Москва рішить іти етапами поволі, але цілком певно, як ішла дотепер. Невідомо теж, чи Картер матиме відвагу і рішучість Трумана і чи не буде завжди оглядатися на своє ліберально-демократичне політичне запілля. Невідомо теж, як буде поводитися Комуністичний Китай, мілітарно куди слабший за СССР, але з невичерпним людським резервуаром.

Розпочався 1980-ий рік погано, погано для Америки, для Азії, для вільного світу, для України. Годі бавитися в пророцтва, бо це політиканство. Треба обмежитися до надії й віри, що совєтське „запаморочення від успіхів" вдарить по Москві бумерангом і що імперіялістичний похід Москви закінчиться так, як закінчилися походи всіх історичних великих імперіялістичних тираній.

Євген В. Федоренко

СОВЄТСЬКА ІНВАЗІЯ АФГАНІСТАНУ

(1)

Останніми днями 1979 року Совєтський Союз організував і перевів власними збройними силами криваву інтервенцію в Афганістані, поваливши не „буржуазний", а комуністичний уряд Гафізуллята Аміна. Це наслідки імперіялістичної політики Москви, яка всякими способами прямувала до того, щоб цю країну в південнозахідній частині Азії перетворити на свого сателіта, на свою базу для поширення агресивної політики на південь у напрямку Індійського океану та серед країн у смузі Перської затоки на Близькому Сході.

Намагання зробити з Афганістану послушного васаля почалися з т. зв. „квітневої революції" 1978 року, стали більш наявними не тільки після укладення „договору про дружбу" понад рік тому Совєтського Союзу та Афганістану, але найбільш яскравішими, коли в червні 1979 року ТАСС в одному із своїх повідомлень згадав про Афганістан, як про одну із держав „соціялістичної спілки", очоленої Совєтським Союзом.

Коли ж повстанський рух в Афганістані перетворився у всенароднє повстання, а під контролею повстанців опинилася більша частина території країни, і це стало реальною загрозою для існування прокомуністичного уряду в Афганістані, то кремлівські верховоди, керуючись незмінною імперіялістичною політикою під ширмою „зміцнення і поширення світового соціялізму" (читай — комунізму), вирішили окупувати Афганістан і змусити його бути членом т. зв. держав „соціялістичної спілки".

Після того, як одні совєтські частини зробили „порядок" у Кабулі, столиці Афганістану, а другі повели наступ проти частин регулярної афганської армії, що відмовилися скласти зброю, та проти повстанців у районі афгано-китайсько-пакістансько кордону, Москва проголосила маріонетковий уряд на чолі якого наставила свого слугу Бабрака Кармаля, привезеного з якоїсь країни Східньої Европи, що, — як подало те саме агентство ТАСС, — буде „розвивати нерозривні і братерські взаємини з Совєтським Союзом".

Потурання агресивній Москві

Немає сумніву, що Москва підготувала і взяла участь у перевороті невтрального уряду президента Мохаммеда Дауда 27-го квітня 1978 року та допомогла встановити прокомуністичний уряд президента Нура Мохаммеда Таракі.

Американський уряд у тому часі обмежився лаконічною заявою, що, мовляв, ніхто не уявляв, що „Афганська комуністична партія, про яку мало зналося, має таку силу зробити переворот", хоч, пізніше, політичні коментатори твердили в пресі, що Вашінгтон знав про підготовку перевороту.

Так звану „квітневу революцію" допомогли президентові Таракі закріпити в Афганістані т. зв. совєтські військові „дорадники" від початку кривавого перевороту.

Відома роля цих „дорадників" афганському урядові була наявною у вбивстві американського амбасадора в Афганістані в лютому 1979 року. Ці „дорадники" дали наказ захопити будинок, в якому тримали амбасадора як в'язня, не зважаючи на те, що державний секретар Сайрус Венс звернувся з проханням до афганського уряду стриматися з захопленням тієї будови. Явне втручання Москви у внутрішні справи Афганістану якимсь чудом толерувалося на Заході.

Тим часом потягнення й поступовання прокомуністичного уряду наставило населення дуже скоро проти себе, включно з деякими учасниками „квітневої революції", якою, — як писала „Правда" та „Известия", — „гордиться афганський народ, бо нею нібито „назавжди знищено основи тиранії й деспотизму".

Але якраз терор і деспотизм прокомуністичного уряду викликав велике невдоволення серед населення, що згодом перетворилося в повстання. Це невдоволення афганського народу спричинилося через провал земельної реформи й широкозаплянованої кампанії вишколення в комуністичному дусі під прикриттям освіти та шкільництва та намагання руйнування афганської культури, вірування народу та його національну гідність і гордість. У тім то й справа, що прокомуністичний уряд, за порадою своїх московських „дорадників", розпочав нищення спротиву населення на зразок сталінських розправ. Тортури і вбивства стали звичайним явищем.

Улітї минулого року речник Державного департаменту ЗСА заявив, що „хоч нам мало відомо про ситуацію" в Афганістані, одначе уряд Америки „постійно одержує вістки про масові арешти і розстріли".

(Продовження буде)

Софія Наумович

ЦЕРКВА І МОСКВА

[1]

Французький католицький щоденник „Ля круа" (хрест) з 14-го листопада м. р. надрукував статтю п. з. „Українські католики в центрі суперечки між Римом і Москвою", яка має такі підзаголовки: „Офіційна відповідь кард. Віллєбрандса" та „Справа дивного викинення". Вияснивши на початку, що Папа написав до кард. Сліпого листа з нагоди тисячоліття християнської України, чим викликав московську лють, газета повідомляє, що викинення італійського священика з СССР за зв'язки з українцями мало б бути відплатою. Уже 4-го вересня м. р. митрополит Ювеналь з московського патріярхату звернувся з листом до кард. Віллєбрандса. „Апостольський престіл, — як писав Ювеналь, — прив'язує до цієї унії винятково увагу", а тому просить, щоб Рим висловився у справі „уніятства". Кард. Віллєбрандс відповів довгим листом з 22-го вересня, в якому твердить, що Папа у своєму листі до кард. Сліпого не писав про православних, і навіть навів слова Папи: „Унію ми не розуміємо як поглощення однієї церкви іншою, ні домінацією однією над другою, але як спільність церков, що визнають одну віру". Папа, продовжує Віллєбрандс, звернувся до цієї Церкви, яка має свою історію і традицію, й яка саме тепер переживає важкі часи (ілюзія дуже ясна до „ліквідації" УКЦеркви в Україні та „влучення" її до православ'я)"... Три важливі точки закінчують римську відповідь: „Берестейська унія не стала моделем для взаємин з православними церквами сьогодні, проте „комплексна ситуація" з минулого творить сьогоднішню дійсність, а Папа признає вашій православній церкві славну традицію Святого Володимира старовинної київської Церкви".

Не знаємо, чи Папа сам признав москалям українську традицію, чи це так написав Віллєбрандс. „Ля круа" від себе додає: „Здається, що лист кард. Вілєбранса з Москви до Конференції на Креті, з

Не знаємо, чи Папа сам признав москалям українську традицію, чи це так написав Віллєбрандс. „Ля круа" від себе додає: „Здається, що лист кард. Віллєбрандса вповні задоволив московську церкву, на що вказує лист патріярха Пімена з Москви до Конференції на Креті, з похвалами Римові. Крім того, Москва вишле делеґацію єпископів до Франції в днях 9-24 листопада ц. р.".

„У тому самому контексті, пише далі „Ля круа", напнятих взаємин щодо католицької України, треба віднести смішливий інцидент з 2-го листопада, що трапився в Москві, і про який звітувала агенція ТАСС. Італійський священик Бернардо Віченцо був ув'язнений під час свого третього побуту в Москві, коли він передавав велику суму грошей „антисоціяльним елементам УКЦеркви". Переляканий священик „покаявся" та денонсував Івана Павла ІІ-го, кардинала Сліпого, єпископа Корниляка — екзарха для українців у Німеччині, який недавно пригадав, що УКЦ живе у катакомбах з 3 єпископами і 400 священиками." Італійського священика викинули з СССР за те, що він „признався". Ця афера... означає, що український націоналізм залишається „табу", та що проповідь Івана Павла ІІ-го про людські права та його оборона Української Церкви заторкують у Москві чутливі струни. Не можна краще доказати, що московська православна церква може діяти тільки в межах, визначених совєтським урядом". (підпис: Робер Акерман).

Згаданій вище „делегації московських єпископів", що саме приїхала до Парижу, присвятив конференцію Комітет інтелектуалів для Европи і свобід (СІЕЛ). У своєму наївненькому, як для „інтелектуалів", зверненні-запрошенні, СІЕЛ пише: „У моменті збільшення релігійних переслідувань в СССР представники різних Церков Франції приймають офіційну делегацію московського патріярхату, якого підозрілу ролю кожний знає. І все ж таки відбудеться „екуменічна" Служба Божа, яку спільно відправлять кард. Марті і митр. Філярет у церкві Святої Мері". (Тут треба зразу сказати, що ця „екуменічна" шопка не відбулася, бо перед самим Богослуженням Філярет дістав серцеву атаку.

А далі в цьому зверненні читаємо таку недоречність: „Ми просимо інтервеніювати у московських делегатів, щоб вони вимагали від совєтських авторитетів негайного звільнення в'язнів сумління..." (далі йдуть прізвища московських священиків і вірних).

На самій конференції, під головуванням п. Равена і у присутності кількох французів: о. Лєльонга, проф. Етієна Борне та П'єра Емануеля, переважали москалі, з двома рухливими жінками: Ґорбанєвською і Ходорович. Проте, мабуть завдяки французам, запрошено до президії теж українця Леоніда Плюща та литовця Петравскаса.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ЗУСТРІЧ З ПЛЯНЕТОЮ ЮПІТЕР

Сьогодні багато говориться і „спекулюється" про життя на плянетах інших зір, хоч по правді, ми не знаємо ще добре усіх плянет нашої соняшної системи. Досі ми присвятили найбільше уваги Венері та Марсові, на поверхні яких ми сподівалися найти обставини пригожі для розвитку органічного життя. На жаль, наші сподівання пішли в розріз з дійсністю. Марс — це холодна плянета з незвичайно рідкою атмосферою та відсутністю води у плиркому стані, що становить передумову розвитку подібного життя на землі. Аналіза почви Марса проведена 2 роки тому біологічними, безпілотними ляборaторіями не виявила також жадних слідів органічного життя. Венера, в протилежність до Марса, це дуже гаряча плянета, яка не перепускає світла та діє як ізоляційний кожух. Висока температура тієї плянети (поверх 800° Ф.) та дуже високий тиск атмосфери (біля 100 атмосфер) виключає також можливість розвитку на тій плянетті життя, подібного до земного.

Понад півтора роки тому Крайове Аеронавтичне і Дослідче Управління (НАСА) вичалило в простір безпілотну дослідну ракету „Вояджер І" (Мандрівник), вагою 826 кг, яка нещодавно перелетіла на відстані 278,000 миль від однієї з найбільших плянет нашої соняшної системи, Юпітера. Плянета Юпітер, об'єм якої в 1,300 разів більше за землю та розташована від неї на відстані 28.4 мільйонів миль.

У ляборaторії „Рушійного Погону" в Пасадені, Каліфорнія, науковці з биттям серця обстежували рух мініятурної, безпілотної ракети, щоб побачити, чи вона переживе небесну зустріч з сильним, магнетним полем тієї плянети-велетня. Але „Вояджер І" перейшов своєю відпорністю всі сподівання його спорудників, пересилаючи безперервне русло інформацій про ту загадкову плянету, що від сивої давнини інтригувала усіх зоряних обстежувачів.

„Вояджер І" переслав на землю цілу низку дуже цікавих та драматичних світлин з його поверхні, включно з загадковою червоною плямою, багатократно більшою за землю. Стрижень тієї велиќанської плянети становить маса розтоплених скал, окутана покровом дуже холодної атмосфери, що в більшості складається з водня та гелію. Щоденні гості тієї атмосфери, це безнастанні циклони та буревії. „Вояджер І" це не перша дослідна ракета, вислана в таку далеку подорож, але це найбільш технічно заавансована ракета, устаткована інструментами та камерами, спроможними переслати на землю цілу повінь технічних інформацій про нашого далекого сусіда та його місяців.

Завданням „Вояджера І" є не тільки обслід плянети Сатурна, до якого вона має бути виштовхнена силою гравітаційного поля Юпітера, приблизно в половині цього року. Але без огляду на те, чи плянований полет до Сатурна вдасться, чи ні, інформації, переслані досі „Вояджером І" на землю, змінили докорінно доцьогочасне уявлення науки про ту плянету; наприклад: чутливі інструменти „Вояджера І" відкрили понад хмарами Юпітера струмінь замерзлого амоніяку, що рухається із швидкістю 560 км. на годину. Його інструменти наткнулися також на радіяційний перстень в хмарах, що його основу становлять електричні заряди, які нагадують північне сяйво в підбігуновій околиці землі.

Але найбільш ревеляційною інформацією, яку переслав „Вояджер І" відноситься до динаміки його найбільших 4-ох місяців, які ще в 1610 році відкрив італійський астроном Галілей (звідсіля їх назва галілейських місяців). Сьогодні астрономам вдалося відкрити ще додаткових 10 місяців. Найбільший місяць Ганімед дорівнюється величиною плянеті Меркурій, а Йо (американці вимовляють Айо) — нашому місяцеві. Згідно з пересланими з „Вояджера І" інформаціями найбільше віддалений від Юпітера місяць Каллісто має найтемнішу барву, а його густота дорівнюється густоті землі. На думку науковців, його твердий покров вміщує 50 відсотків льоду. Те саме можна сказати про дальші 3 місяці Ґалілейської групи: Европу, Ґанімед та Йо. На перших 3-ох місяцях світлини виявляють темні плями, які астрономи інтерпретують, як кратери вулканів.

Проте найцікавіший за всі чотири місяці є місяць Йо, положений найближче Юпітера та сполучений з ним електромагнетним руслом. Цей місяць має атмосферу жовтого кольору, а на бігунах червоні „шапки". Навколо Юпітера кружляє перстень трохи менший як в Сатурна. Юпітер становить унікальну систему місяців, що нагадує мініятурну систему нашої плянетної соняшної системи. Ця система зв'язує 70 відсотків матерії соняшної системи.

(Закінчення на стор. 4)

Марта Тарнавська

КЛЮЧІ ДО СКАРБНИЦІ ДРУКОВАНОГО СЛОВА

(2)

Майже всі ці бібліографічні покажчики доступні дослідникам у великих наукових бібліотеках Америки і всі вони більшою чи меншою мірою включають і деякі українознавчі матеріяли.

„UKRAINICA" в американських бібліотеках

Українці на поселеннях в Америці, Канаді, Европі, Австралії, Південній Америці видавали і ще й досі видають чимало книжок, журналів і газет. Деякі з цих видань появляються чужими мовами і в загальновизнаних видавництвах. Такі видання, зокрема коли вони високовартісні й отримують прихильну оцінку критики, найлегше здобувають собі місце на полицях і в каталогах бібліотек, а коли це серійні чи періодичні видання — в бібліографічних покажчиках періодичної літератури. Для прикладу згадаю тільки, що матеріяли дуже ще молодого віком, але найсолідні́шого науковим рівнем журналу — HARVARD UKRAINIAN STUDIES реєструються вже в німецькому індексі IBZ — INTERNATIONALE BIBLIOGRAPHIE DER ZEITSCHRIFTENLITERATUR.

В багатьох країнах світу видавництва зобов'язані законом висилати певну кількість дарових копій своїх видань національній бібліотеці своєї країни. В Америці така вимога є лише для тих, хто бажає зареєструвати авторське право „copyright" — для всіх інших це справа доброї волі. У висліді багато українських авторів і видавців легковажать цю важливу справу. Тим часом висилка одного чи двох дарових примірників нової книжки Конґресовій Бібліотеці у Вашінґтоні приносить авторові і видавцеві багато користи. В Конґресовій Бібліотеці книжку закаталогізують, для неї будуть надруковані каталожні картки, вона попаде у друковані томи звідних каталогів і буде включена в центральний „тейп", що з нього при помочі комп'ютерів черпають бібліографічні інформації тисячі модерних бібліотек цілої Америки. Каталожними картками Конґресової Бібліотеки або коректорськими відбитками цих карток, як теж бібліографічною інформацією із комп'юторів користуються інші бібліотеки Америки не лише для приспішення каталогізації, але теж і для селекції і купівлі нових книг. Таким чином, реєстрація книжки Конґресовою Бібліотекою збільшує шанси, що книжку цю куплять теж інші колекції, що нею зможуть користуватися дослідники.

Не зважаючи на легковажність і недбальство наших видавців і авторів, і при всіх недостачах і браках українських колекцій в американських бібліотеках, справи україніки в цих бібліотеках стоять непогано, часто навіть значно краще, ніж цього могли б сподіватися невтаємничені й далекі від наукових і бібліотечних справ громадяни. І це відрадне явище завдячуємо професійним бібліотекарям-українцям, що працюють в американських і канадських бібліотеках, зокрема тим, що мають будь-який вплив на розбудову слов'янських колекцій. Не шляхом масових заходів чи організаційних резолюцій, а просто тільки завдяки пильній багаторічній послідовності індивідуальних наукових працівників, що розуміють свою професійну і громадянську відповідальність, колекції україніки ростуть і стають доступні для дослідників. Тисячі українознавчих книг різними мовами, видання краєві й еміґраційні, зареєстровані у все-американському звідному каталозі Конґресової Бібліотеки. З великим трудом і наполегливістю комплетуються в різних колекціях річники українських журналів. Деякі установи, такі як, напр., Гарвардська бібліотека, активно шукають за всякими „білими круками" та дбають про те, щоб рятувати розпорошену по приватних колекціях (і часто, на жаль, приречену на загибіль!) безцінну книжкову спадщину. Великою радістю для дослідника буде несподівана знахідка, що в гарвардських колекціях, наприклад, можна знайти такі рідкісні сьогодні українські журнали як „Літературний ярмарок" або „Життя і революція", що в слов'янському відділі Нюйоркської Публічної Бібліотеки можна читати із мікрофільмів не лише щоденник „Свобода", але й передвоєнне львівське „Діло" або газету „Краківські вісті" з воєнної доби, що в кількох бібліотеках Америки зберігаються на мікрофільмах майже повні комплети „Літературно-Наукового Вісника".

Скарби у скринях, а ключів немає

Багатства у бібліотеках існують, але чи вони справді доступні дослідникам? Уявім собі, що молодий історик хоче написати велику працю про історію українського поселення в Америці. (Факт, що такої книги і досі немає сповняє соромом кожного культурного американця українського роду!). Для такої праці історик мусить користатися з документів, із джерел. І до таких джерел належить теж і щоденна преса. „Свобода" існує вже 85 років і вона віддзеркалює історію „американської України" не меншою мірою, як скажімо газета NEW YORK TIMES віддзеркалює історію Америки. Але тоді коли до NEW YORK TIMES існує знаменитий індекс, що допоможе дослідникові знайти потрібні йому дані, „Свобода" такого ключа дослідникові запропонувати не може. Дослідча наукова робота вимагає величезної жертви праці і часу навіть при наявності вичерпних бібліографічних покажчиків. Коли їх немає, а зокрема, коли треба використовувати багато річників щоденної газети — це праця часто не під силу одній людині. Якби „Свобода" мала вичерпний індекс, я певна, що маґістранти і докторанти американських університетів, зокрема люди українського походження зацікавлені українською проблематикою, не раз вибирали б темами своїх дисертацій різні аспекти життя українців в Америці і що ми мали б у висліді цілу серію цінних наукових праць, в тому числі — хочу вірити — і дефінітивну історію сторічного вже нашого поселення на цій землі. А так? Чи можна дивуватися, коли дослідники вибирають темами своїх праць таку проблематику, що для неї можна знайти відповідну літературу за допомогою стандартних бібліографічних покажчиків?

Тематичний індекс потрібний не лише „Свободі". Немає бібліографічного ключа не лише до українських газет в Америці, але навіть і до журналів і збірників. Чи можна сподіватися, що хтось з молодих дослідників схоче писати про розвиток української літератури поза межами України, не маючи бібліографічних покажчиків до журналів „Сучасність", „Київ", „Нові дні", до збірника „Слово", „Терем", „Естафета"? Чи можна й варто братися за огляд публіцистичної діяльности, за історію політичної думки української еміґрації, не зорієнтувавшись за допомогою індексу, що саме було змістом таких видань як „Український історик", „Сучасність", „Листи до приятелів", „Вільна Україна", „Український самостійник", „Визвольний шлях?" Чи можна писати щось про українське жіноцтво в Америці на протязі минулого тридцятиліття, не запізнавшись за допомогою індексу із змістом місячника „Наше життя"? А якщо такі індекси не існують, якщо бібліографічний розшук для теми мусить бути важким піонірським трудом, то чи ж не найбільш логічною і найбільш реальною розв'язкою для дослідника є просто — змінити тему? Уявім собі докторанта-літературознавця, що стоїть перед вибором теми дисертації, а має — скажімо — більш-менш однакове зацікавлення такими слов'янськими авторами як Винниченко і Ґомбровіч, як Антонич і Мандельштам. Про польського письменника Ґомбровіча, про російського поета Мандельштама наш докторант, при допомозі бібліографічних покажчиків, що їх мають великі академічні бібліотеки, на протязі одного тижня може скласти чималу бібліографію книг і статтей до своєї теми: вже за кілька днів він може починати перегляд доступної йому літератури.

[Продовження буде]

Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні
при співучасті українських молодечих організацій
Пласт, СУМ-А і ОДУМ
відзначить
ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ
З УКРАЇНСЬКИМИ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМИ
АПЕЛЕМ
що відбудеться
в суботу, **12 січня 1980 р., о год. 2-ій по пол.**
у спортовій залі „Тризуб" у Філядельфії, Па.
4932 N. Broad Street

Комітет закликає Українську Громаду у Філядельфії, щоб цього дня молитвами, голодівкою і думками об'єднатися з нашими Сестрами і Братами в Україні.

Українська Православна Парафія
св. Тройці, 836 Lyons Avenue, Irvington, N.J.
влаштовує
РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК
у виконанні ЦЕРКОВНОГО ХОРУ
під дириґентурою інж. Д. ОЛІЙНИКА
в неділю, 13-го січня 1980 року
після Богослужения, о год. 11:30 ранку.
•
Після концерту, в тій же залі відбудеться
РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ ПАРАФІЯН І ГОСТЕЙ
ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄ —
о. НАСТОЯТЕЛЬ
І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

Пам'яті проф. Людмили Кодельської

На устах у неї завжди погідна усмішка, тепле, ласкаве слово, порада чи розрада. В очах ввічливість, іскорка радости, яка передавалася іншим. Такою пам'ятатиме покійну Людмилу Кодельську українська громада Чікаґо. Завжди лагідна, оптимістична, а при тому сильна духом — не здавалась ніколи, навіть і в прикрих хвилинах свого життя. Повна запалу в домашній та громадській праці, прикладна дружина і мати, працівник на суспільному полі до останнього дня свого життя. Свідома українка, патріотка, вірна ідеям свого народу, який знала тільки з еміґраційного життя, ідеям, які виробила собі поза межами рідної їй Батьківщини.

Бл. п. проф. Людмила Кодельська

Бл. п. Людмила народилася у далекому Сибірі в сім'ї полковника Павла Вержбицького. Короткий час перебувала з матір'ю в селі Летичів на Поділлі, а в 1926 році, після переїзду батька кілька років скоріше з Петлюрою до Франції, замешкала в місті Монтаржі біля Парижу. Економічні й політичні науки закінчила в Сорбонському університеті, а в 1946 році теж правничі науки. В тому ж році одружилася з д-ром Ігорем Кодельським. Водночас була дуже активна в місцевій українській громаді. Від 1950-го до 1959-го року бл. п. Людмила Кодельська жила з мужем і донею Катрусею на Мадаґаскарі.

У 1959 році родина Кодельських переїхала до Чікаґо, де бл. п. Людмила стає на шлях професійної педагогічної праці в американськім шкільництві, спершу в Ст. Ксавір коледжі, де рівночасно осягає ступінь маґістра з педагогіки, а згодом в Чікаґо Сити коледжі, де викладає французьку і російську мови, філософію та психологію. Рівночасно приступає до співпраці в українськім шкільництві в школах українознавства, а передусім дуже замітна і творча її праця в 60-их роках на відтинку вищого шкільництва, де вона включається у працю Вищих Педагогічних Курсів ім. Петра Могили, стаючи викладачем виховної педагогіки і української філософії, а на протязі двох років займає функцію директора. В цей же час стає активною членкою 84-го Відділу Союзу Українок Америки, головою якого була кілька років аж до кінця життя. Бл. п. Людмила Кодельська була душею цього Відділу, завжди вносила в нього ентузіязм, свіжі ідеї, погідність.

Відійшла від нас несподівано на 63-му році життя, повна енергії та життєвого запалу, готова ще довго служити невтомною працею українській громаді і своїй родині. Залишила в невимовному смутку мужа з донею, зятем Остапом та родину, союзянок 84-го Відділу СУА та інших Відділів і Окружної Ради, як теж товаришів по професії — професорів українознавчих та американських шкіл та студентів.

Та перш за все лишила по собі незабутню пам'ять свого плідного, трудящого життя та своєї милої вдачі. Замість квітів на могилу, присвячуєм дорогій Людмилі китицю цих прощальних слів, які пригадуватимуть нам її такою, якою була вона за життя:

Незабудьки на ниві,
в серці радощів жмут,
синє небо ворожить —
гості в осінь прийдуть.
В гостей будуть налиті
повні чаші вина,
оберемки пшениці,
що вродила земля.
Незабудьки на ниві,
в серці затишні сни,
синє небо ворожить —
недаремно жили!

Володимира Демус

Американська преса надрукувала новинку про святкування українського Різдва

Ню Йорк, Н. Й. — Американський щоденник „Дейлі Нюз" у виданні з дня 7-го січня ц. р., крім звідомлень про відзначування Різдвяних Свят за Юліянським календарем у вірменських, грецьких та російських громадах цього міста, також повідомив про святкування Різдва українською громадою.

Газета інформує, що 6-го січня ц. р. у Ню Йорку, в українській католицькій церкві св. Юра, при 33 Схід і Сьомій вулиці, Врочисту Богослужбу відправив о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, в ЗСА в співслуженні сімох священиків.

Наступного дня, у понеділок, 7-го січня у цій же церкві врочисту Архиєрейську Службу Божу відправив Владика Василь Лостен з української Стемфордської дієцезії в Стемфорді,Коннектикат, в асисті багатьох священиків.

Частини Архиєрейської Служби Божої передавали телевізійні станції — русло 4 і 5 в Ню Йорку.

УВАГА! УВАГА!
НЮАРК, ІРВІНҐТОН І ОКОЛИЦІ!
Відновлюється колишній чоловічий хор
„ТРЕМБІТА"
під дириґентурою
проф. Володимира Третяка
Колишніх співаків „ТРЕМБІТИ" та всіх — молодь і старших — хто бажає стати членом відновленого хору, запрошуємо на першу пробу, яка відбудеться
25-го січня 1980 р., о год. 8-ій веч.
в приміщенні Українського Народного Дому
при 140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
За докладнішими інформаціями просимо звертатися до п. Петра Буняка, між 6-8 год. увечорі, на такий телефон (201) 994-1164

ІНІЦІЯТОРИ 1-ої УД УНА

ВЕСЕЛКА
журнал для української дітвори.
КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ
ВИХОДИТЬ КОЖНОГО МІСЯЦЯ У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА" ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ
Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 долярів, у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС — 5.00 долярів. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 долар.
Адреса:
"SVOBODA" — "VESELKA"
P. O. Box 346 • JERSEY CITY, N. J. 07303 • U. S. A.

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що 7-го січня 1980 року в Асторії, Н. Й.,
з волі Всевишнього, відійшла у Вічність,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.
ПЕТРОНЕЛЯ БОРТНИК

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 10-го січня 1980 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 11-го січня 1980 р., в церкві Чесного Хреста в Асторії, а відтак на українському цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу.

Полишила в смутку:
мужа — ВАСИЛЯ
дочку — ІРИНУ
сестру — МАРІЮ ПРИБИЛЬСЬКУ
з мужем МИХАЙЛОМ і дочками
ОЛЕЮ й ІРИНОЮ
та в Польщі Маму й дві Сестри

Вітаємо із звільненням з 30-річної каторги
Святослава Караванського
і Його Дружину
Ніну Строкату Караванську
на вільну землю Вашінґтона
Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ, — СЛАВТЕ!
в Українській Православній Катедрі св. Володимира
160 Захід, 82 вул., в Ню Йорку
відбудеться
в НЕДІЛЮ, 13 СІЧНЯ 1980 Р., о 1-ій ГОД. ДНЯ
РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ
КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК
у виконанні
КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ СВ. ВОЛОДИМИРА
під дириґентурою
ПРОФ. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА

ПО КОНЦЕРТІ РІЗДВЯНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД

Українське Лікарське Товариство
Північної Америки
Відділ Середній Ню Йорк
повідомляє з глибоким смутком, що

сл. п. д-р мед.
ІВАН ПОДЮК

довголітній лікар на Рідних Землях у Снятині і на еміґрації у Сиракюзах, член Українського Лікарського Товариства і бувший голова Відділу Середній Ню Йорк.

Помер 28-го грудня 1979 р. у Сиракюзах, Н. Й. Похорон відбувся 30-го грудня 1979 р. на місцевому українському цвинтарі в Сиракюзах, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Відділу

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ
Відділ Українського Конґресового Комітету Америки
має шану запросити Українське Громадянство Метрополії Великого Ню Йорку й околиці на
ПЕРШУ ГРОМАДСЬКУ
ЗУСТРІЧ
з найновішими дисидентами
СВЯТОСЛАВОМ І НІНОЮ
СТРОКАТОЮ КАРАВАНСЬКИМИ
яка відбудеться
в суботу, 26-го січня 1980 року, о годині 5-ій вечора
в Stuyvesant High School, 15-та вул., між 1-ою і 2-ою Авенями в Ню Йорку
В ПРОГРАМІ: привітання, слово гостей і запити.
ВСТУП: $5.00 від особи, пенсіонери і студенти $3.00 (збірки не буде)
Чистий дохід буде переданий нашим Шановним Гостям.

УПРАВА

Українська Автокефальна Православна Церква в США
Катедра св. Тройці, 359 Брум вул., **Ню Йорк, Н. Й.**
В неділю, 13-го січня 1980 р., *відразу після* **Служби Божої**
відбудеться
КОНЦЕРТ КОЛЯДОК
у виконанні **Катедрального Хору**
під дир. **п-ні Валентини Наливайко**
Після концерту
ТРАДИЦІЙНА ЯЛИНКА
з ДАРУНКАМИ для ДІТЕЙ від СЕСТРИЦТВА

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

З невимовним болем ділимось сумною вісткою,
що в п'ятницю, 21-го грудня 1979 р., по короткій
та тяжкій недузі, на 53-му році життя, з Волі Всевишнього,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий і ніколи Незабутній
МУЖ І ТАТО

бл. п. інж.
ЮРІЙ КУТОВИЙ

ПАНАХИДУ відправив протопресвітер Федір Білецький, прощальні слова промовив інж. Я. Струтинський від Т-ва Українських Інженерів.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 24-го грудня 1979 р. з Катедрального Собору св. Володимира, відтак Тіло Спочилого поховано на цвинтарі Елмвуд, Чікаґо, Ілл.

Залишив в глибокому смутку:
дружину — ЛЮДМИЛУ
сина — АЛЬФРЕДА-ЮРІЯ
в Німеччині — маму АННУ
і сестру НАТАЛІЮ
тещу ВІРУ ТКАЧИНСЬКУ

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в НЮАРКУ, Н. Дж., ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ І ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ
ТРАДИЦІЙНІ
КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК — Год. 7:15 веч.

Субота, 26-го січня 1980 року
Година 7-ма веч.
Заля Наваго Менор
Ірвінґтон, Н. Дж.

Оркестра
„ТЕМПО"
І. Коваля

Субота, 19-го січня 1980 року
The Roosevelt Hotel — New York City
Madison Avenue and 45th Street
Коктейль о год. 7-ій веч. — Ballroom Foyer
БЕНКЕТ о год. 8-ій веч. — Grand Ballroom
БАЛЬ о год. 10-ій веч. — Grand Ballroom
На Балю грає оркестра **Б. Гірняка**

Закликаємо українські установи і громадянство виставити українські прапори у ВІВТОРОК, 22-го СІЧНЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ, КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ХОР „ДУМКА"
запрошують все Українське Громадянство на
ВІДЗНАЧЕННЯ АКТІВ
САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

В неділю, 20-го СІЧНЯ 1980 р. — БОГОСЛУЖБИ в НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І ПАНАХИДИ за ПОЛЯГЛИХ ГЕРОЇВ в українських церквах Великого Ню Йорку, на які запрошуємо всю громаду, а молодечі, комбатантські і інші громадські організації просимо прибути на Богослужби з прапорами.

У мистецькій частині Бенкету виступить:
хор „ДУМКА" *під дир.* **С. Комірного** *і Український Квартет* **„КАРАВАНА"** *під дир.* **М. Шкварка.**

Запрошено представників інших етнічних груп і американських політичних діячів.

- Столики замовляти до **10 січня 1980 р.** в АРКА, ЕКО і в Управі хору „ДУМКА".
- Вступ: на Бенкет $25.00 від особи, на Баль $15.00 від особи, студенти $10.00. Одяг вечірній.

КОМУНІКАТ ЗУАДК-У

ПРО „ФОНД ДОПОМОГИ ПЕРЕСЛІДУВАНИМ І УВ'ЯЗНЕНИМ УКРАЇНЦЯМ"

В дні, 30-го листопада ц. р. прибули у вільний світ Святослав Караванський, довголітній в'язень тюрем і невільничих таборів СССР, та його дружина Ніна Строката. Екзекутива і Дирекційна Рада ЗУАДК вітає їх на вільній американській землі і простягає їм свою братню руку допомоги.

Згідно з постановою Екзекутиви УККА, 8-го грудня ц. р., Централя УККА займається полагодженням справи їхніх виступів серед української та чужинецької громади, а ЗУАДК перебере над ними матеріяльну опіку. У цьому відношенні представники ЗУАДК перевели відповідні розмови з подружжям Караванських, 12-го грудня у Вашінгтоні, які відмовилися від створення особистого конта для їхньої допомоги. Свою співпрацю теж запропонувала Президія Світової Ради Суспільної Служби СКВУ з осідком в Торонто.

Із огляду на великі фінансові потреби для допомоги новоприбулим українським дисидентам, як рівнож і тим, які, сподіваємось, в короткі ще прийдуть до нас, Екзекутива ЗУАДК звертається до української громади, до людей доброї волі, посилити свої грошові пожертви. Для тієї цілі при ЗУАДК створено „Фонд Допомоги Переслідуваним і Ув'язненим українцям".

Надіємось, що українська патріотична громада піддержить наші заходи в користь допомоги нашим потребуючим братам і сестрам.

Екзекутива ЗУАДК

Грошові датки, які можна відтягати від податку, просимо пересилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee Inc. 1321 West Lindley Ave. Philadelphia, Pa. 19141.

В. Мороз мол., завітав на Ялинку, присвячену Дітям політв'язнів в Україні в Ню Йорку

„Просим Тебе, Царю, небесний владарю, верни волю, щастя долю, нашій ненці Україні"... — неслось ґрімко і благально до небес з грудей великої громади під ялинкою, що горіла ясним світлом. Рік річно запалюють її подруги Об'єднання Жінок ОЧСУ Відділ в Ню Йорку в час Різдва в Україні. Ця ялинка символізує наш тісний духовий зв'язок з Україною, наш вогонь любови до неї і її геройських синів, а також голосить світу предивну новину — народження Спасителя Людства, а для нас спасення нашої любої Батьківщини.

Цього року значення цього святкування набрало далеко більшої ваги, бо засвітив її один з рядів тисячів терплячих, живий свідок пережитих переслідувань на рідних землях Валентин Мороз мол., син борця за національні права України — Валентина Мороза та Раїси Мороз.

Святковий вечір відкрила голова Відділу ОЖ ОЧСУ в Ню Йорку М. Лозинська. Вітаючи численно зібраних, вона пояснила значення цієї ялинки та попросила В. Мороза мол. її засвітити.

Глибоко зворушеним голосом звернувся Валентин до присутніх — „Вітаю Вас дорога українська громадо, — це моя перша різдвяна ялинка на волі, я засвічую її для моїх друзів в Україні, це дуже щаслива хвилина для мене". Пізніше ми довідались, що він вже від років в Україні не міг свобідно з родиною святкувати Христове Різдво.

Це була справді зворушлива і щаслива хвилина для всіх нас, бо в нашому колі ми вітали вільного сина рідної землі, який вирвався із совєтського дому неволі.

Сильно і маєстатично залунала старинна коляда „Бог предвічний...", а вслід за нею й інші.

Відтак уся громада, на запрошення членкинь ОЖ ОЧСУ, подалась до залі, щоб там в родинній і дружній атмосфері спільно відзначити цей вечір.

Проф. Павлина Андрієнко-Данчук підготовила гарну різдвяну програму з дітьми Школи Українознавства та СУМ-А. Зворушені, зі захопленням, ми прислухувались колядам „Во вифлеємі", „На небі зірка", „Небо і земля", що виконали їх наші улюблені молоді співачки О. Харук та Хр. Іванів при акомпаньяменті піяністки С. Шерех. Їхні кристально-чисті і м'яко-ліричні та згармонізовані голоси неслись звуками жайворонків по залі. З глибоким чуттям була виконана пісня „Мамо" і при словах „Мамо я хочу до тебе прийти, але мене не пускають колючі дроти" — у багатьох покались сльози на очах. Грімкими оплесками ми подякували нашим молодим хористам. Гостей вгощали подруги.

Анна Заборська-Ґелетей

ТУСМ відзначить...

(Закінчення зі стор. 1)

про мету і форми відзначення Дня Солідарности з українськими політичними в'язнями, редакцію „Свободи" відвідали у вівторок, 8-го січня ц. р. три члени ТУСМ-у, а саме: голова ОД ТУСМ-у в Ню Йорку Віра Чума, заступниця голови Оксана Ярема і голова Крайової Управи цього студентського Товариства Андрій Прятка. Вони, у розмові з редакторами поінформували, що використовуватимуть у цій оборонній акції усі можливі і доступні їм засоби, а навіть атмосферу витворену у зв'язку із совєтською інвазією в Афганістані і дещо змінену в користь поневолених Москвою народів настанову урядів західніх держав, щоб поновно підкреслити колоніяльний статус України, звернути увагу урядів західніх держав на русифікаційні і ґеноцидні процеси, що їх Москва застосовує у відношенні до поневолених націй.

При тій нагоді студентські активісти поінформували, що 26 січня ц. р. в Ню Йорку (Дім ОУВФ) відбуватиметься XII Конґрес ТУСМ-у. Організатори сподіються, що в Конґресі візьме участь біля 60 делеґатів із багатьох міст ЗСА. Конґрес проходитиме під кличем посиленої активности ТУСМ-у на всіх відтинках життя і відзначуватиме 30-річчя з дня геройської смерти ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки, славного Командира Української Повстанської Армії. Крім того ТУСМ вирішив посилити акцію в обороні українських політичних в'язнів, зокрема Юрія Шухевича, якого окупантська влада карає за те, що він є сином свого славного батька від ідей якого він не бажє відректися.

ЗУСТРІЧ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Другою унікальною характеристикою Юпітера є те, що він, наче великанський ґенератор, вирошує величезне електромагнетне силове поле, що простягається в просторі мільйони кілометрів та зв'язує всі Ґалілейські місяці в одну велику родину.

Реґіоналісти відбули конференцію у Ню Йорку

Сімнадцята реґіональна конференція відбулася у Ню Йорку в домівці НТШ 27-го жовтня м.р. Голова Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій при НТШ в Ню Йорку д-р В. Лев відкрив конференцію, згадуючи в теплих словах померлих реґіональних діячів: сл.п. Михайла Островерху, редактора Бучацького збірника та сл.п. Івана Мартинюка, автора монографії „Моє рідне селе Ценів". Повстанням з місць і хвилиною мовчанки вшановано їхні заслуги. Голова Ради Представників Реґіональних Комітетів, д-р М. Ценко, ствердив, що наш реґіональний рух відіграє велику позитивну ролю, бо зберігає документацію й подає правду про життя на батьківщині. Сучасний стан в Україні докорінно змінився в нашу некористь, тому треба утривалити наші позитиви й досягнення перед совєтизацією.

Секретар КРДП, І. Дурбак, прочитав протокол 16-ої реґіональної конференції з 21-го жовтня 1978 року, потім з'ясував сучасний стан реґіонального руху. Протягом 25-ох років наш реґіональний видавничий рух мав багато позитивних рис, але й деякі неґативи, як особисті непорозуміння та роздори. Не всі реґіональні видання появилися при співпраці та під фірмою НТШ, що обнижує їхню вартість. До друку здали збірники: Збаразький, Підгаєцький і Стрийський, готовий до друку збірник „Бойківщина." Приготовляють до друки III-ій том „Шляхами Золотого Поділля" (Тернопільщина), Зборівщина, Золочівщина, II-ий том Гуцульщини, Комарнянщина, Снятинщина, Сокальщина, II-ий том Станиславівщини, Яворівщина та Ярославщина. Плянують видати Лемківщина та Рогатинщина. Досі не створено реґіональних комітетів Львівщини, Городеччини, Жовківщини, Кам'янеччини, не відновлено діяльности комітетів Коломийщини та Рогатинщини, хоч зібрані деякі матеріяли. В 1979 р. відбулися з'їзди: гуцулів на Союзівці та в Торонті, станиславівців і буковинців у Торонті, лемків. Появляються журнали „Лемківщина", „Літопис Бойківщини", „Гуцулія", бюлетини: „Квітучі Береги" (Стрийщина), „Голос Підгаєччан", та ін. Д-р Ол. Соколишин додав, що появилося цінне видання „Дерев'яні церкви в Карпатах".

Д-р В. Лев доповідав про документацію у реґіональних збірниках: 1000-ліття християнства в Україні, мартирологію, визвольну боротьбу. Треба спростовувати неправдиві вістки в совєтських реґіональних виданнях, подавати наші здобутки і втрати, точні інформації про події, все, що має історичну вартість. Архів НТШ містить різні матеріяли, наукові праці, та описи місцевостей і подій, що мають вартість для дослідників.

Мгр М. Турецький звітував про працю т-ва „Бойківщина", що існує вже 11 років. Видано 29 чисел „Літопису Бойківщини", „Літературну Бойківщину", готова до друку „Мистецька архітектура Бойківщини" та монографія про Бойківщину. Бойківський музей має 1,325 експонатів. Бойківські осередки в Ню Йорку, Філядельфії та в Чікаґо влаштовують бойківські імпрези. Помер заслужений редактор проф. О. Бережницький, тепер редактором є мгр М. Утриско. Дир. Р. Крупка: звітував про Рогатинський комітет, існує від 1950 року, але припинив свою діяльність. Зібрано деякі матеріяли. Д-р В. Верган погодився зредагувати рогатинський збірник.

Д-р Р. Миколаєвич звітував про кінцеву працю над III-ім томом Тернопільського збірника, що повинен появитися в 1980 році. Д-р С. Карпінська повідомила, що Самбірський комітет погодився видати монографію про Самбір д-ра Ю. Рабія. Д-р О. Соколишин звітував про буковинський з'їзд у Торонто. Створено редакційну колеґію під проводом д-ра Роговського для видання Буковинського збірника. Д-р І. Новосівський: повідомив, що в Торонті появляється квартальник „Буковина" під редакцією мґр О. Ковальської. В Румунії появилися українські книжки про Буковину. Інж. Н. Пінковський з'ясував історію родоводів. Досі появилися історії родів Петрушевичів і Ліщинських, готові матеріяли про роди Волянських і Бучацьких, приготовляють матеріяли про роди Клюфасів, Пясецьких, Гординських, Копистянських, Менцінських. Родинне дерево Менцінських обіймає 300 осіб. Він запропонував створити комісію історії родів при НТШ. І. Дурбак запропонував, щоб інж. Н. Пінковського кооптувати до Комісії Реґіональних Дослідів, як референта історії родів. Дир. Р. Крупка підтримав це внесення, і його прийнято одноголосно. Є. Луцький звітував про з'їзд Станиславівців у Торонто, що схвалив видати II-ий том Станиславівського збірника. М. Дзвінка повідомив, що д-р Маґочій редаґує Лемківський збірник у Гарварді. Фундація Дослідження Лемківщини видає квартальник „Лемківщина" Д-р В. Лев повідомив, що праця над Яворівським збірником поступає вперед. Угнівці хочуть видати додаток до свого збірника. Мешканці села Цінява (повіт Долина) відбули зустріч у Торонто, плянують видати монографію. Ф. Колодій: поінформував, що д-р М. Кравченюк приготовляє історію роду Чубатих. Мгр М. Турецький подав, що в американській книжці про роди є згадки і про українські роди та герби. Інж. Н. Пінковський: сказав, що в Ню Йорку є Геральдичне Т-во, в Публічній бібліотеці при 42 вул. є Генеалогічний Відділ. Д-р С. Карпінська поінформувала, що на Бойківщині є славні роди Конашевичів і Кульчицьких. Д-р В. Лев подав, що інж. Ст. Кульчицький займається історією роду Кульчицьких. І. Дурбак підніс потребу створити залізний фонд, по 100 збірників, для висилки в Україну. Д-р О. Соколишин звернув увагу на заклик Патріярха Йосифа про нашу християнську культуру і традицію у зв'язку з 1000-літтям християнства в Україні. Д-р В. Лев зреферував доповідь проф. О. Омецінського про географічні назви в реґіональних збірниках. Треба подавати і давні і нові назви. Д-р О. Соколишин є за тим, щоб НТШ видавало Бюлетень Ради Представників Реґіональних Комітетів і КРДП.

І. Дурбак прочитав проєкт постанов 17-тої реґіональної конференції: Конференція приєднується до заклику Патріярха Йосифа, щодо документації 1000-ліття християнства в Україні в реґіональних збірниках; 2. Звертається до НТШ, щоб допомогти видавати Реґіональний Бюлетень. 3. Вітає земляцьке Т-во „Волинь" з його 25-літтям. 4. З уваги на велику ролю багатьох наших родів в історії українського народу — вітає вибір інж. Н. Пінковського як референта родоводів в КРДП. 5. Закликає колишніх мешканців повітів, досі неохоплених реґіональних збірників. 6. Закликає до активізації недіяльних реґіональних комітетів, ліквідації непорозумінь і роздорів. 7. Закликає всі реґіональні комітети зберігати залізний фонд своїх видань на висилку в Україну, коли це буде можливе.

Постанову прийнято одноголосно. На тому голова КРДП д-р В. Лев, закінчив конференцію. Заступлені були: Бережанщина, Бойківщина, Буковина, Лемківщина, Підгаєччина, Станиславівщина, Стрийщина, Теребовельщина, Тернопільщина і Яворівщина. У зв'язку з конференцією голова Ради для справ Культури при СКВУ, д-р Б. Стебельський з Торонто, прислав листа до І. Дурбака, референта реґіональних справ при Раді Культури СКВУ. Він звернув увагу на потребу охопити реґіональним видавничим рухом усі українські землі для документації.

І. Дурбак

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

Д-Р МИКОЛА ОСТАФІЙЧУК, член УНС Відд. 464 ім. Л. Українки в Ошаві, помер 10 листопада 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1919 р. в Тростинці, Україна; членом УНС став 1960 р. Залишив у смутку дружину Іванку, синів — Григорія і Степана, доню Леду і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 14-го листопада на цвинтарі св. Володимира і Ольги в Ошаві, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Нік Хомин, секр.

АННА ОЛІЙНИК, членка УНС Відд. 107 св. Івана Хрестителя в Гаммонд, Індіяна, померла 2 листопада 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р. в с. Микулинці, Зах. Україна; членкою УНС стала у 1924 р. Залишила у смутку дочку Меща і 4 внуків; 2 сестри в Америці з дітьми і внуками. Похорон відбувся 7 листопада 1979 р. на цвинтарі Елмвуд в Гаммонд, Індіяна.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Ванкула, секр.

ГЕЛЕН СКІКУН, членка УНС Відд. 20 Т-ва Згода" в Гемтремк, Міш., померла 18 листопада ц. р. на 71-му р. життя. Нар. 1908 р. в Ню Йорку; членкою УНС стала 1937 р. Залишила у смутку дві дочки: Анну і Соню з чоловіками. Похорон відбувся 21 листопада 1979 р. на цвинтарі Форестлавн, Дет.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Куропась, секр.

КОНСТАНТИН ГЕРЕГА, член УНС Відд. 127 св. Миколая в Боффало, Н. Й., помер 29 листопада 1979 р. на 74-му р. життя. Нар. 1905 р. в селі Великий, Зах. Україна; членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дружину Марію, сина Ярослава, доньки Анну і Марію і двох братів — в Англії і в Австралії. Похорон відбувся 5-го грудня 1979 р. на цвинтарі св. Матея в Гарденвіл, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Мері А. Гаравус, секр.

Д-Р ВОЛОДИМИР ЛЕНЕЦЬ, член УНС Відд. 88, Союзівка в Кергонксоні, Н. Й., помер 9 грудня 1979 р. на 68-му р. життя. Нар. 1909 р. в Комарні, Україна; членом УНС став 1964 р. Залишив у смутку дружину Оксану, сина Андрія і дочки Звениславу і Ліду. Похорон відбувся 12 грудня 1979 р. на цвинтарі в Кергонксоні, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Васьків, секр.

КСЕНЯ КУШНІРЧУК, членка УНС Відд. 245 Т-ва Запорізька Січ в Трентон, Н. Дж., померла 14 листопада на 74-му р. життя. Нар. 1905 р. в Космачі, Коломия, Україна; членкою УНС стала у 1967 р. Залишила у смутку синів: Дмитра і Кирила з дружинами та восьмеро внуків. Похорон відбувся 17-го листопада на цвинтарі св. Марії в Трентон, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Мих. Мартиненко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го СІЧНЯ 1980 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Українська Січ 170-ий Відд., о год. 3-ій по пол. Проситься членів прибути на ті збори. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, касир, Ю. Демчук, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1980 р.

БОФФАЛО, Н. Й. Річні збори 127-го Відд., о год. 1-ій по пол., в парафіяльній залі церкви св. Миколая при Oneida St. В програмі — звіти Управи та вибір Управи на 1980 р. Проситься про численну участь. — Управа.

● РОЗШУКИ ●

ІВАН ЦЮРІО
пошукує брата
ВАСИЛЯ,
який живе у Детройті. Хто знав би дещо про нього, або він сам, прошу повідомити на адресу:
131 Avenue E.
Bayonne, N.J. 07002, U.S.A.
Tel.: (201) 437-9399
Теодор Дубий
Заграничні часописи прошу передрукувати.